

Treasurystatuut Gemeente Veldhoven 2016

A&O, cluster financiën
Besluitvormende Raad: 11 oktober 2016
Oordeelsvormende Raad: 20 september 2016
B&W vergadering: 12 juli 2016
Treasurystatuut van de gemeente Veldhoven

Inhoud

1	Inleiding en leeswijzer	1
1.1	Inleiding	1
1.2	Leeswijzer	2
2	Achtergronden Wet Fido	3
2.1	Actueel	3
2.2	Kwalitatief	3
2.3	Kwantitatief	3
3	Doelstellingen van de treasuryfunctie	4
4	Risicobeheer	4
4.1	Uitgangspunten risicobeheer	4
4.2	Renterisicobeheer	5
4.3	Koersrisicobeheer	5
4.4	Kredietrisicobeheer	5
4.5	Intern liquiditeitsrisicobeheer	6
4.6	Valutarisicobeheer	6
5	Financieringen en uitzettingen	6
5.1	Geldstromenbeheer	6
5.2	Langlopende Financiering	6
5.3	Kortlopende financiering	6
5.4	Uitzettingen	6
6	Leningen en garanties aan derden	7
6.1	Uitgangspunten	7
6.2	Voorwaarden	7
6.3	Uitsluitingen	8
7	Relatiebeheer	9
8	Administratieve organisatie en interne controle	9
9	Verantwoordelijkheden	10
10	Informatievoorziening	13
11	Inwerkingtreding	14
	Bijlagen	15
	Begrippenlijst (alfabetische volgorde)	15
	Berekeningsbox kasgeldlimiet (vlottende schuld)	18
	Berekeningsbox renterisiconorm (vaste schuld)	19
	Overzicht lange termijn ratings	20

1 Inleiding en leeswijzer

1.1 Inleiding

Onder treasury wordt verstaan:

“Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's”.

Meer concreet gaat het om financiering van het beleid tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden, het te allen tijde zorgen voor voldoende liquide middelen, waarbij een tijdelijk overschot tegen een zo hoog mogelijk rendement wordt belegd, en het daarbij afdekken van met name rente- en kredietrisico's. En dat alles op de meest doelmatige wijze.

Het treasurystatuut bevat de meerjarige beleidskaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie, de uitgangspunten, doelstellingen, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden hierin vastgelegd. Daarnaast beschrijft het de financiële kaders voor financieringen, uitzettingen en derivaten gebruik.

De treasuryfunctie heeft bij lagere overheden sterk aan betekenis gewonnen, onder meer vanwege de inwerkingtreding van de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) per 1 januari 2001, de ontwikkelingen op de Europese geld- en kapitaalmarkt en de introductie van nieuwe financieringsinstrumenten. Met de komst van de Wet Fido in 2001 zijn voor de gemeentelijke treasuryfunctie duidelijke kaders geboden ten aanzien van risicobeheersing en transparantie. Dat laatste komt onder meer tot uitdrukking in de voorschriften voor een verplicht treasurystatuut, dat expliciet door de gemeenteraad dient te worden vastgesteld. Dit is al weer het 4^e statuut dat sinds invoering van de Wet Fido wordt vastgesteld.

In 2011 (het 3^e statuut) is, mede naar aanleiding van wijzigingen in de Wet Fido, het treasurystatuut aangepast. De wijzigingen hadden betrekking op:

- Vereenvoudiging van de renterisiconorm;
- Vereenvoudiging van het toezicht op de kasgeldlimiet;
- Een beperking van de mogelijkheden voor uitzettingen (minimale rating voor tegenpartijen en invoering van het landencriterium);
- Het opstellen van een jaarlijks uitvoeringsprogramma is geschrapt, de uitvoering op het gebied van treasury maakt voortaan deel uit van het reguliere instrumentarium van de planning & control cyclus;

Bij de opstelling van dit statuut, het 4^e sinds invoering van de Wet Fido, is rekening gehouden met nieuwe relevante wettelijke kaders. De afgelopen vier jaren zijn er belangrijke ontwikkelingen geweest die van invloed zijn op de treasury van decentrale overheden. De wereldwijde financiële crisis heeft ertoe geleid dat er op Europees niveau maatregelen genomen zijn om ervoor te zorgen dat de overheidsuitgaven nu en op lange termijn houdbaar blijven. Deze maatregelen zijn vertaald naar Nederlandse wetgeving, zoals de invoering van het verplicht schatkistbankieren en de Wet houdbare overheidsfinanciën. Ook is er een Rijksbreed beleidskader ontwikkeld over het gebruik van derivaten door publieke instellingen. Dit beleidskader is uitgewerkt in regelgeving voor decentrale overheden. Naar aanleiding van deze wijzigingen in wet en regelgeving is aanpassing van het Treasurystatuut noodzakelijk. De belangrijkste wijzigingen in het Treasurystatuut 2016 zijn:

Schatkistbankieren

De Wet Fido is op 15 december 2013 gewijzigd, waarbij verplicht schatkistbankieren van kracht is geworden. De uitwerking is vastgelegd in de “Regeling schatkistbankieren decentrale overheden”. De wet verplicht alle decentrale overheden om hun (tijdelijk) overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist. Decentrale overheden

kunnen ook hun overvloedige middelen uitzetten bij medeoverheden. Voor dergelijke onderlinge kredietverlening geldt wel de voorwaarde dat er geen (verticale) toezichtrelatie mag bestaan tussen de betrokken decentrale overheden. Een decentrale overheid houdt uiteraard de mogelijkheid om leningen te verstrekken en uitzettingen te verrichten als dat gebeurt uit hoofde van de publieke taak. Deze wijzigingen zijn verwerkt in het nu voorliggende statuut.

Derivaten

In september 2013 is door het Rijk het "Beleidskader derivaten" gepubliceerd. De hierin opgenomen uitgangspunten zijn per 30/12/2014 van kracht via wijzigingen in de "Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)" en het "Besluit Begroten en verantwoorden (BBV)". In de aanpassingen worden de mogelijkheden van het gebruik van derivaten verkleind. Gemeenten mogen slechts derivaten afsluiten om opwaartse renterisico's af te dekken. Derivaten dienen één op één aan te sluiten op de onderliggende lening; open posities zijn niet toegestaan. Eenzijdige bijstortverplichtingen voor de gemeente zijn niet toegestaan. De risico's worden door de wijzigingen verkleind. Deze beperkingen zijn verwerkt in het nu voorliggend statuut.

In februari 2014 is regelgeving met betrekking tot "European Market Infrastructure Regulation (EMIR)" van kracht geworden. EMIR is een Europese verordening, dat betekent dat een Treasurystatuut van de gemeente Veldhoven rechtstreekse werking heeft in de lidstaten van de EU. Als gevolg van deze wetgeving dient de gemeente informatie met betrekking tot lopende derivaten te rapporteren aan een erkend Europees transactieregister (Trade Repository). Via deze registers hebben de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en andere (financiële) toezichthouders in de EU toegang tot gedetailleerde informatie over de derivatenposities van de voor die toezichthouder relevante rapporterende partijen. Deze rapportageverplichting is opgenomen bij de verantwoordelijkheden van de treasurer.

Wijzigingen in de verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn geactualiseerd en aangepast aan de nieuwe organisatiestructuur van de gemeente Veldhoven. Tevens is aansluiting gezocht bij de actuele mandaatregeling van de gemeente Veldhoven.

Overige wijzigingen

De overige wijzigingen in dit statuut hebben vooral tot doel om de leesbaarheid van het Statuut te verbeteren. Hierbij is ook gebruik gemaakt van de Handreiking Treasury 2015 die door het ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties is uitgegeven. Ook is gekozen voor het laten vervallen van de nota borgstellingenbeleid Gemeente Veldhoven (vastgesteld 14 februari 2006). Het beleid aangaande borgstellingen is nu geïntegreerd in het nieuwe Treasurystatuut Gemeente Veldhoven.

1.2 Leeswijzer

Voor een goed begrip van de rest van deze beleidsnota wordt in bijlage 1 een aantal gerelateerde begrippen gedefinieerd. In hoofdstuk 2 wordt aandacht geschonken aan de aard en achtergrond van de Wet Fido. Daarna wordt in hoofdstuk 3 ingegaan op de doelstellingen van de treasuryfunctie. In hoofdstuk 4 wordt aandacht besteed aan risicobeheer. Vervolgens worden in hoofdstuk 5 financieringen en uitzettingen behandeld. In hoofdstuk 6 wordt uiteengezet hoe om te gaan met het verstrekken van leningen en garanties aan derden. Vervolgens wordt in hoofdstuk 7 relatiebeheer behandeld en in hoofdstuk 8 wordt aandacht besteed aan de administratieve organisatie en interne controle. In hoofdstuk 9 worden de bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden uitgewerkt, in hoofdstuk 10 wordt ingegaan op informatievoorziening en als laatste wordt in hoofdstuk 11 de datum van inwerkingtreding van dit statuut opgenomen.

2 Achtergronden Wet Fido

2.1 Actueel

Per 15 december 2013 is de Wet Fido gewijzigd vanwege de invoering van het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden. Reden voor de invoering van het verplicht schatkistbankieren is het beheersen van de overheidsschuld en het reduceren van het financiële risico voor decentrale overheden. Schatkistbankieren betekent dat deelnemers de (tijdelijk) overtollige middelen aanhouden in de schatkist. Het schatkistbankieren heeft een verlagend effect op de EMU-schuld. Wanneer decentrale overheden hun tegoeden aanhouden in de schatkist, daalt de financieringsvraag van de overheid op de financiële markten.

2.2 Kwalitatief

De publieke taak

In de Wet Fido is als algemene norm opgenomen dat openbare lichamen alleen lenen, middelen uitzetten of garant staan voor zover dat direct dient ter behartiging van hun publieke taak. De wetgever heeft er echter nadrukkelijk voor gekozen om de reikwijdte van het begrip publieke taak niet op voorhand af te bakenen. De Wet Fido volgt namelijk de redenering dat invulling van de publieke taak een verantwoordelijkheid is van openbare lichamen zelf. Omdat het publieke belang veelal gebonden is aan een politieke keuze is het de gemeenteraad die binnen gemeenten inhoud dient te geven aan dit begrip. Waar het om draait is het antwoord op de vraag of een organisatie die in aanmerking wenst te komen voor een gemeentelijke geldlening of garantie naar het oordeel van de gemeenteraad de publieke taak dient. Overwegingen voor de gemeenteraad hierbij zijn: of de betreffende activiteiten direct of indirect van belang zijn voor (een substantieel deel van) de eigen inwoners en of de gemeente de geëigende partij is om deze activiteiten te steunen. In het collegevoorstel strekkende tot lening verstrekking of garantieverlening moet dit publieke karakter worden gemotiveerd. Na het desbetreffende collegebesluit draagt de treasuryfunctie er zorg voor dat bij de vaststelling van de voorwaarden waaronder de geldlening wordt verstrekt of garantie wordt verleend, het treasurybelang wordt gewaarborgd.

Een prudent karakter

Prudentie kan worden gedefinieerd als het als 'een goed huisvader' omgaan met publieke middelen. Deze handelswijze dient te voorkomen dat bovenmatige risico's worden gelopen waarmee de gemeente aanzienlijke financiële schade zou kunnen oplopen. Bij het prudent uitzetten van middelen en het gebruik van derivaten zijn twee aspecten van belang:

1. de tegenpartij moet voldoende kredietwaardig zijn;
2. het gebruik van derivaten (rente-instrumenten) is alleen toegestaan voor het afdekken van financiële risico's.

Met deze beide kwalitatieve randvoorwaarden is het bankieren, zoals het bewust aantrekken van gelden om deze uit te lenen met als doel het genereren van inkomsten, verboden.

2.3 Kwantitatief

Naast voornoemde twee kwalitatieve randvoorwaarden ('publieke taak' en 'prudent karakter') heeft de wetgever in de Wet Fido de gemeentelijke renterisico's van achtereenvolgens de korte schuld en de lange schuld begrensd door middel van het stellen van eisen aan de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Mocht aan (één van) deze eisen tijdelijk niet kunnen worden voldaan, dan kan ontheffing bij de provincie worden gevraagd. Bij deze aanvraag moet de reden van de tijdelijke overschrijding worden aangegeven en ook welke maatregelen zijn genomen om weer wel aan deze wettelijke voorwaarden te kunnen voldoen

Kasgeldlimiet (kortlopende schuld).

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke kortlopende middelen (zowel opgenomen als uitgezet) vindt zoals gezegd plaats door het vaststellen van een kasgeldlimiet. Dit is geconcretiseerd in de vorm van een maximum percentage van het begrotingstotaal (aan lasten) dat met kortlopende middelen mag worden gefinancierd. Het percentage is door de minister van Financiën vastgesteld op 8,5.

Indien zich gedurende het jaar toch overschrijdingen van de kasgeldlimiet dreigen voor te doen, wordt tijdig ingegrepen door ter aflossing van kortlopende schulden, langlopende geldleningen aan te trekken. Dit wordt wel genoemd het consolideren van korte in lange schuld. Zie Bijlage 2 voor de berekeningswijze van de kasgeldlimiet.

Renterisico (langlopende schuld).

De begrenzing van de renterisico's op de gemeentelijke langlopende geldleningenportefeuille (zowel opgenomen als uitgezet) vindt plaats door het vaststellen van een renterisiconorm. Dit is geconcretiseerd in de vorm van een maximum percentage van het begrotingstotaal (aan lasten). Het percentage is door de minister van Financiën vastgesteld op 20. Door een dergelijke normering wordt een goede spreiding van renteaanpassingen binnen de leningenportefeuilles bevorderd, zodat er geen overmatige afhankelijkheid bestaat van het renteniveau in één bepaald jaar. Het doel hiervan is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten, welke consequenties kunnen hebben voor de financiële positie. De wet beoogt hiermee een bijdrage te leveren aan een solide financieringswijze van openbare lichamen en dús aan de uitstekende kredietwaardigheid van openbare lichamen op de (inter)nationale kapitaalmarkt. Zie Bijlage 3 voor de berekeningswijze van de renterisiconorm.

3 Doelstellingen van de treasuryfunctie

De treasuryfunctie van de gemeente heeft als doel:

1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, valutarisico's en liquiditeitsrisico's;
3. Het streven, binnen de kaders van wet- en regelgeving en binnen de bepalingen van dit Statuut, naar een optimale financieringsstructuur en beheersing van de daarmee gemoeide kosten;
4. Het ondersteunen en adviseren van alle onderdelen binnen de gemeente met betrekking tot financieringsvraagstukken.

4 Risicobeheer

4.1 Uitgangspunten risicobeheer

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

1. Bij de uitvoering van alle treasuryactiviteiten dienen de regels en bepalingen van dit treasurystatuut, de wet financiering decentrale overheden (Wet Fido), de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) en de Regeling verplicht schatkistbankieren in acht te worden genomen.
2. De gemeente mag leningen of garanties uit hoofde van de "publieke taak" uitsluitend verstrekken aan derde partijen als voldaan is aan de uitgangspunten van hoofdstuk 6.
3. De gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatig risico. Het prudente karakter van deze

uitzettingen wordt gewaarborgd middels de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut.

4.2 Renterisicobeheer

Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente.

1. Het renterisico op de netto vlottende schuld is begrensd tot de kasgeldlimiet, gemiddeld over een kwartaal, conform de Wet Fido (zie bijlage 2 voor de berekeningsbox). Deze grens mag niet structureel (langer dan twee kwartalen) worden overschreden¹;
2. Het rente risico op de lange schuld bedraagt maximaal de renterisiconorm, conform de Wet Fido (zie bijlage 3 voor de berekeningsbox);
3. Nieuwe leningen, uitzettingen of vervroegde aflossingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning;
4. De gemeente streeft naar spreiding in de rente typische looptijden van leningen en uitzettingen, zodat een gelijkmatige renterisicospreiding binnen de gehele leningenportefeuille ontstaat;
5. Derivaten mogen slechts worden afgesloten om opwaartse renterisico's af te dekken. Derivaten dienen één op één aan te sluiten op de onderliggende lening, open posities zijn niet toegestaan. Eenzijdige bijstortverplichtingen voor de gemeente zijn niet toegestaan. Voor elke transactie dient vooraf toestemming verkregen te worden van het college van B&W.

4.3 Koersrisicobeheer

Koersrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit de mogelijkheid dat de financiële activa van de gemeente in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.

1. De looptijd van uitzettingen wordt afgestemd op de liquiditeitenplanning;
2. Aandelen worden alleen gekocht in het kader van de uitoefening van de publieke taak;
3. Overtollige liquide middelen worden uitsluitend uitgezet bij de Nederlandse Staat (schatkistbankieren) of mede overheden;
4. De gemeente beperkt de koersrisico's op uitzettingen uit hoofde van treasury, door daarbij uitsluitend producten te hanteren waarbij de hoofdsom aan het einde van de looptijd gegarandeerd is.

4.4 Kredietrisicobeheer

Het kredietrisicobeheer is er op gericht om tegenpartij risico zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken.

1. Uitzettingen van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie vinden, boven het drempelbedrag, uitsluitende plaats bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën of bij medeoverheden;
2. Bij uitzettingen uit hoofde van de "publieke taak" gelden de uitgangspunten van hoofdstuk 6;
3. Derivaten worden alleen aangetrokken van financiële instellingen die minstens een A2 of A rating (goed) hebben, afgegeven door minstens twee van de drie erkende ratingbureau's Moody's, Standard and Poor's en Fitch (zie bijlage 4 voor een overzicht van de ratings);
4. Voor het aanhouden van gelden op rekeningcourant of spaarrekening dient de dienstverlenende financiële instelling tenminste een A2 of A rating (goed) te hebben, afgegeven door minstens twee van de drie erkende ratingbureau's Moody's, Standard and Poor's en Fitch (zie bijlage 4 voor een overzicht van de ratings);

---

¹ Als de kasgeldlimiet voor het derde achtereenvolgende kwartaal wordt overschreden, moet aan de provincie een herstelplan worden voorgelegd.

5. Financiële instellingen moeten gevestigd zijn in landen met minimaal een Aa3 of AA- rating en vallen onder Nederlands of anderszins EER-toezicht, zoals De Nederlandsche Bank.

4.5 Intern liquiditeitsrisicobeheer

De gemeente beperkt haar liquiditeitsrisico's door haar treasuryactiviteiten te baseren op een korte termijn liquiditeitenplanning (looptijd tot één jaar), alsmede een meerjarige liquiditeitenplanning met een looptijd van vier jaar.

4.6 Valutarisicobeheer

1. Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door uitsluitend leningen te verstrekken, aan te gaan of te garanderen in euro's. Derivaten worden alleen aangetrokken in euro's;
2. Valutarisico's die voortvloeien uit operationele transacties worden door de gemeente direct ingedekt, voor zover de (cumulatieve) tegenwaarde hoger is dan € 50.000,-.

5 Financieringen en uitzettingen

5.1 Geldstromenbeheer

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te minimaliseren wordt:

1. Het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitenplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen;
2. Het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank;

5.2 Langlopende Financiering

Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's en het renteresultaat te optimaliseren;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn: onderhandse leningen en medium term notes (MTN);
4. De gemeente vraagt offertes op, direct of via tussenpersonen, bij minimaal 3 instellingen alvorens een financiering met een looptijd vanaf één jaar wordt aangetrokken.

5.3 Kortlopende financiering

Voor het aantrekken van kortlopende financieringen met een looptijd tot één jaar gelden de volgende uitgangspunten:

1. De gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rentecompensatiestelsel bij de bank met de gunstigste condities;
2. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij geldt de kasgeldlimiet conform de Wet Fido;
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en rekening courant krediet;
4. De gemeente vraagt bij minimaal 2 instellingen offertes op, direct of via tussenpersonen, alvorens middelen worden aangetrokken met een looptijd korter dan één jaar.

5.4 Uitzettingen

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie gelden de volgende

uitgangspunten:

1. Het uitzetten van overtollige middelen mag alleen plaatsvinden bij:
  - het Agentschap in het kader van Schatkistbankieren;
  - financiële instellingen tot het drempelbedrag;
  - een decentrale overheid niet zijnde toezichthoudende provincie;
2. Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekeningen, deposito's en Nederlands staatspapier.
3. Bij het extern uitzetten van gelden zijn slechts de onder hoofdstuk 4.4 vallende tegenpartijen toegestaan;
4. Bij uitzettingen tot het drempelbedrag vraagt de gemeente bij minimaal 2 financiële instellingen offertes op alvorens een uitzetting met een looptijd vanaf één jaar te doen.

6 Leningen en garanties aan derden

6.1 Uitgangspunten

De volgende algemene uitgangspunten gelden voor het verstrekken van leningen aan derden:

1. Het verstrekken van leningen vormt geen taak voor een (lokale) overheid. De gemeente dient te vermijden dat zij verstoringen in de reguliere kredietmarkt in de hand werkt. Dit betekent dat op dit gebied uiterste terughoudendheid moet worden betracht;
2. De te financieren activiteit waarvoor een gemeentelening of gemeentegarantie wordt aangevraagd moet passen binnen het gemeentelijk beleid en dient ter beoordeling van het college van burgemeester en wethouders van voldoende openbaar belang te zijn. Er moet een maatschappelijk en/of sociaal waardevolle functie door de betreffende organisatie worden vervuld voor de inwoners van Veldhoven, de activiteiten moeten liggen in het verlengde van de publieke taak;
3. Er dient vastgesteld te zijn dat het project zonder gemeentelening of gemeentegarantie niet of niet exploitabel tot stand komt;
4. Indien er landelijk opererende instellingen of andere overheidsinstanties zijn die bereid zijn onder overzienbare en aanvaardbare voorwaarden garanties of leningen te verstrekken dan garandeert of leent de gemeente niet of slechts gedeeltelijk;
5. Het risico voor de gemeente dient overzienbaar en aanvaardbaar te zijn en zoveel mogelijk te worden beperkt;
6. Een gemeentelening of gemeentegarantie moet passen binnen de hiervoor geldende nationale en internationale kaders, waaronder de wet Fido en de bepalingen die van toepassing zijn op staatssteun.

6.2 Voorwaarden

Ter beperking van het gemeentelijk risico worden hieraan de volgende voorwaarden gesteld:

1. Het besluit om een lening of garantie te verstrekken moet worden genomen door het college van burgemeester en wethouders. De lenings-, garantie- en overige overeenkomsten die op basis van dit besluit worden afgesloten zijn aan de goedkeuring van burgemeester en wethouders onderworpen en dienen, voor zover van toepassing, te voldoen aan de hiervoor geldende nationale en internationale kaders. Indien het onderhavige besluit ingrijpende gevolgen kan hebben voor de gemeente wordt de raad vooraf ingelicht en neemt het college geen besluit dan nadat de raad zijn wensen en bedenkingen ter zake ter kennis van het college heeft kunnen brengen (de voorhangprocedure). De voorhangprocedure wordt in ieder geval gehanteerd als het bedrag van de garantstelling of lening(en) groter is dan € 250.000;
2. Bij garanties moet de geldgever zich verbinden zonder toestemming van burgemeester en wethouders geen uitstel van betaling te geven, bij niet

- voldoening van enige verplichting van de geldnemer daarvan burgemeester en wethouders zo spoedig mogelijk in kennis te stellen en jaarlijks binnen drie maanden na afloop van het jaar aan de gemeente een opgave te verstrekken van de restantschuld van de lening per 31 december van het voorafgaande jaar;
3. Er moet sprake zijn van een financiële situatie of vermogenspositie van de organisatie waarbij deze, ook in meerjarenperspectief, verantwoord kan functioneren én kan voldoen aan al haar (aan te gane) verplichtingen;
  4. De gemeente moet in de positie zijn om in geval van complicaties de mogelijkheid hebben om in te (laten) grijpen in de exploitatie van de organisatie. Deze dient daaraan onvoorwaardelijk medewerking te verlenen;
  5. De belanghebbende organisatie dient als rechtsvorm een stichting of vereniging zonder winstoogmerk te hebben. Andere rechtsvormen zoals N.V., B.V., V.O.F. hebben in principe een commercieel karakter en lening verstrekking en garantstelling dienen niet voor het afdekken van ondernemersrisico's.
  6. De investering en/of activiteiten ten behoeve waarvan de financiering of garantstelling wordt verstrekt dient fysiek binnen de gemeentegrenzen van Veldhoven te worden gerealiseerd en, indien roerend, daar permanent te blijven;
  7. Garanties voor financiering van investeringen in de sportsector voor niet-commercieel ingestelde verenigingen geschieden uitsluitend op voorwaarde dat de Stichting Waarborgfonds Sport zich eveneens voor 50% garant stelt;
  8. De instelling die een lening of een garantie krijgt betaalt jaarlijks aan de gemeente een marktconforme rente² dan wel garantiepremie³, die overeenkomt met de richtlijnen van de Europese Unie. Bij verstrekking van een lening worden tevens de directe kosten van het aantrekken in rekening gebracht;
  9. Met betrekking tot roerende en onroerende goederen die met de gegarandeerde of verstrekte geldleningen worden aangeschaft kunnen nader in te vullen zekerheidseisen worden gesteld, zoals het vestigen van het recht van hypotheek;
  10. De garantie- of lening verkrijgende instelling dient haar jaarrekening of vergelijkbare stukken binnen zes maanden na afloop van het jaar ter beschikking te stellen van de gemeente. Het college van burgemeester en wethouders bepaalt bij het niet (tijdig) naleven hiervan per geval de consequenties, te ondernemen stappen en gevolgen.
  11. Gedurende het bestaan van de garantie- of leningsovereenkomst mag de verkrijgende instelling de bezittingen die met de lening zijn gefinancierd niet veranderen of afbreken, noch bezwaren of vervreemden zonder toestemming van burgemeester en wethouders. Afhankelijk van de grootte van het risico kan dit tevens worden bepaald voor overige nader aan te wijzen bezittingen van de instelling;
  12. De door de gemeente betaalde bedragen uit hoofde van de garantiestelling blijven als een direct opeisbare schuld op de instelling rusten. Over deze vordering wordt door de gemeente rente in rekening gebracht volgens een door burgemeester en wethouders bij het aangaan van de garantie te bepalen percentage.

6.3 Uitsluitingen

Ter beperking van het gemeentelijk risico worden de volgende uitsluitingen geregeld:

1. Er worden geen aflossingsvrije leningen verstrekt en geen borgstelling verleend op aflossingsvrije leningen;
2. Ingeval van herfinanciering c.q. overname van bestaande leningen wordt geen borgstelling verleend indien bij de aanvankelijke financiering ook geen borgstelling is verleend;

---

² De Europese commissie hanteert als basisrente het éénjaars Euribor met een opslag van tenminste 0,6%

³ Voor kleine en middelgrote ondernemingen geldt een jaarlijkse garantiepremie (uniforme safe harbour premies in het kader van kmo-garantieregelingen) van minimaal 0,4%

3. Er wordt geen borgstelling verleend indien er voor de geld nemende organisatie een branche-eigen waarborgfonds actief is. Dit betekent bijvoorbeeld dat financieringen van woningcorporaties door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw worden gegarandeerd. Overige waarborgfondsen zijn bijvoorbeeld: Waarborgfonds voor de Zorgsector (WfZ) en het Waarborgfonds Kinderopvang (Ruimte-OK);
4. De gemeente zal niet meewerken indien de lening condities, voor zowel rechtstreekse lening verstrekking als borgstelling, door haar als ongunstig wordt beoordeeld.
5. De gemeente heeft het recht om, indien naar haar oordeel een teveel aan identieke activiteiten of accommodaties ontstaat, nieuwe aanvragen te weigeren;
6. De gemeente verleent geen borgstelling als het recht van eerste hypotheek is gevestigd en/of pandrecht is gesteld ten behoeve van de geldgever;
7. Natuurlijke personen komen niet in aanmerking voor borgstelling. Tot aan oprichting van het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW) midden jaren negentig zijn door de gemeente wel gemeentegaranties aan particulieren voor eigen woningbezit afgegeven. Vanaf de oprichting van het WEW valt het vertrekken van dergelijke garanties onder de Nationale Hypotheek Garantie (NHG).

7 Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor de af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

1. Bankrelaties en hun bancaire condities worden periodiek beoordeeld via aanbesteding bancaire dienstverlening van de gemeente Veldhoven;
2. Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te beschikken over een A2 of A rating van twee erkende ratingagencies. Voor uitzettingen uit hoofde van treasury gelden de eisen die zijn gesteld in hoofdstuk 4.4;
3. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

8 Administratieve organisatie en interne controle

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd in dit statuut;
2. Bevoegdheden zijn via de mandaatregeling nader schriftelijk vastgelegd;
3. Bij de treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
  - Autorisatie door college van B&W of gemachtigde;
  - Iedere betalingstransactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd (het vier-ogen-principe);
  - Uitvoering geschiedt door treasurer;
  - Controle geschiedt door coördinator cluster financiën of medewerker financiën (niet zijnde treasurer);
  - Registratie in de financiële administratie geschiedt door medewerker financiën (niet zijnde treasurer);
4. Een transactie wordt onmiddellijk vastgelegd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten;

9 Verantwoordelijkheden

De bestuurlijke en ambtelijke verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Taken	Bevoegdheid	Limiet	Voorhang-procedure
Kapitaalmarkt (looptijd langer dan één jaar)			
A) Het opnemen van geldleningen op de kapitaalmarkt (niet zijnde het opnemen van geldleningen uit hoofde van taak C of D)	College van B en W	Ongelimiteerd, rekening houdend met de voorhang-procedure:	> € 25 mln (per transactie) en > € 50 mln op kalenderjaarbasis (1)
B) Het opnemen van geldleningen bij decentrale overheid (niet zijnde toezichthouder)	College van B en w	Ongelimiteerd, rekening houdend met de voorhang-procedure	> € 25 mln (per transactie) en > € 50 mln op kalenderjaarbasis (1)
C) Het verstrekken van geldleningen of garantstellingen uit hoofde van de publieke taak	College van B en W	Ongelimiteerd, rekening houdend met de voorhang-procedure:	> € 250.000 (2)
D) Het doen van uitzettingen op de kapitaalmarkt	College van B en W	Drempelbedrag schatkistbankieren	Neen
E) Het verstrekken van geldleningen aan andere overheden	College van B en W	Ongelimiteerd, rekening houdend met de voorhang-procedure:	> € 25 mln (per transactie) en > € 50 mln op kalenderjaarbasis (1)
F) Het afsluiten en vervroegd opnemen van deposito's bij de schatkist	College van B en W Secretaris, hoofd A&O (o.b.v. machtiging)	Ongelimiteerd	
G) Handelingen in verband met bepalingen in contracten inzake renteherziening/aanpassing en of vervroegde aflossingsmogelijkheden: <ul style="list-style-type: none"> • het wel of niet accepteren van een nieuw geoffreerde rentevoet • het vervroegd aflossen van de lening en het accepteren van de eventueel daarbij behorende boete • het tegen een betere rentevoet onder dezelfde condities bij een andere geldgever afsluiten van een lening voor ten hoogste het bedrag wat vervroegd is afgelost 	College van B en W Secretaris, hoofd A&O (o.b.v. machtiging)	Ongelimiteerd	Neen
H) Herstructurering leningenportefeuille (vervroegd aflossen en opnieuw financieren)	College van B en W	Ongelimiteerd	Neen
Geldmarkt (looptijd korter of gelijk aan één jaar)			
I) Het opnemen van financiering op de geldmarkt (3)	College van B en W Secretaris, hoofd A&O (o.b.v. machtiging)	Hoofd A&O tot en met € 25 mln per transactie, met dien verstande dat op geen enkel moment het totaal van de opgenomen (kortlopende) financiering hoger mag zijn dan € 25 mln. Boven dat bedrag twee van genoemde functionarissen	Neen

Taken	Bevoegdheid	Limiet	Voorhang-procedure
		samen: onbeperkt	
J) Het opnemen van financiering bij decentrale overheden (niet zijnde toezichthouder)	College van B en W Secretaris, hoofd A&O (o.b.v. machtiging)	Hoofd A&O tot en met € 25 mln per transactie, met dien verstande dat op geen enkel moment het totaal van de opgenomen (kortlopende) financiering hoger mag zijn dan € 25 mln. Boven dat bedrag twee van genoemde functionarissen samen: onbeperkt	
K) Het afsluiten en vervroegd opnemen van deposito's bij de schatkist	College van B en W Secretaris, hoofd A&O (o.b.v. machtiging)	Onbeperkt	Neen
L) Het uitzetten van geldmiddelen bij decentrale overheid (niet zijnde toezichthouder)	College van B en W Secretaris, hoofd A&O (o.b.v. machtiging)	Onbeperkt	
M) Het openen van spaarrekeningen en rekening courants bij banken.	College van B en W Secretaris, hoofd A&O (o.b.v. machtiging)	Ongelimiteerd	Neen
N) Het autoriseren van elektronische-, fax- of telefonische betalingen.	Betalingsbevoegde medewerkers (altijd een combinatie van 2 functionarissen)	Ongelimiteerd	Neen
Risicomanagement			
O) Het afsluiten van derivatentransacties.	College van B en W	Ongelimiteerd	Neen

Bevoegdheden en limieten treasurytaken.

- (1) Dit betreffen privaatrechtelijke rechtshandelingen welke tot de bevoegdheden van het College van B&W behoren. Vastgesteld is echter dat een voorhangprocedure zal worden gehanteerd indien de aan te trekken lening groter is dan € 25 miljoen (per transactie) of € 50 miljoen op kalenderjaarbasis. Voor de beoordeling of we binnen deze limieten blijven tellen de leningen die worden afgesloten a.g.v. renteherziening/aanpassing of vervroegde aflossing (treasurytaak D uit bovengenoemd overzicht) niet mee.
- (2) Het verstrekken van een lening is geen taak voor een (lokale) overheid, zie hoofdstuk 6.1. In het uitzonderlijke geval dat er toch een besluit wordt genomen om een lening te verstrekken wordt de voorhangprocedure gehanteerd als de lening groter is dan € 250.000.
- (3) Deze bevoegdheden zijn zuiver gericht op het reguleren van de gemeentelijke liquide posities op de korte termijn door middel van geldmarktcontracten, één en ander rekening houdend met de bepalingen rond de kasgeldlimiet in de Wet Fido.

Zoals in het overzicht is te zien ligt de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het aantrekken en uitzetten van gelden altijd bij het college van B&W. Dit is geregeld in de gemeentewet. Daarin is ook opgenomen dat bij besluiten die ingrijpende gevolgen hebben (bijv. zeer grote bedragen) het besluit aan de Raad moet worden voorgelegd zodat zij hun zienswijze kenbaar kunnen maken (voorhangprocedure). De voorhangprocedure wordt in ieder geval gehanteerd, als de aan te trekken

langlopende lening groter is dan € 25 mln. De bevoegdheid tot het nemen van het besluit blijft wettelijk gezien bij het college.

Voor het afsluiten en vervroegd opnemen van deposito's bij de schatkist en alle handelingen op de geldmarkt (korter of gelijk aan één jaar) heeft het college van burgemeester en wethouders de secretaris en het afdelingshoofd Advies en Ondersteuning gemachtigd. Dit houdt in dat de tekeningsbevoegdheid (formele ondertekening richting derden) voor overeenkomsten conform het besluit interne mandaten, volmachten en machtigingen ook bij die betreffende personen ligt. Met andere woorden diegene die het besluit neemt mag ook de overeenkomsten ondertekenen.

Voorwaarde voor het aangaan van een geldlening is, dat er een actuele en reële liquiditeitsplanning is en dat er een rentevisie ter onderbouwing van het aangaan van een specifieke geldlening wordt voorgelegd.

Treasurycomité.

Om de in hoofdstuk 3 beschreven hoofddoelstellingen en de kwaliteit van de uitvoering van het treasurybeleid te bevorderen is er binnen de gemeente Veldhoven een treasurycomité actief. De taken van het treasurycomité zijn onder andere:

- Het beoordelen van de door de treasurer opgestelde bijdragen voor de verschillende onderdelen van de gemeentelijke cyclus.
- Het toetsen en evalueren van de door de treasurer opgestelde, c.q. bijgestelde rentevisie.
- Het toetsen en evalueren van de voorstellen van de treasurer voor geplande transacties in het kader van de liquiditeits- en financieringsplanning, in relatie tot het voortschrijden van de uitvoering van de begroting en de voor de financiering geldende regels en limieten.
- Het toetsen en evalueren van voorstellen van de treasurer voor het uitzetten en beleggen van optredende overschotten.
- Het toetsen en evalueren van voorstellen van de treasurer voor het inzetten van derivaten.
- Het evalueren van de transacties die de treasurer heeft uitgevoerd.
- Het toetsen en evalueren van het treasury statuut.

Het treasurycomité heeft de volgende samenstelling:

- de treasurer
- de wethouder Financiën
- het afdelingshoofd Advies & Ondersteuning
- bij behoefte: een externe treasury adviseur
- bij behoefte: afdelingshoofd verantwoordelijk voor bouwgrondexploitatie c.q. grote investeringsprojecten

De vergaderfrequentie van het treasurycomité is afhankelijk van de behoefte.

Treasurybeleid wordt door de treasurer alleen of in samenwerking met één of meerdere overige leden van het treasurycomité voorbereid. Beleidsvoorstellen t.a.v. treasury worden in conceptvorm besproken in treasurycomité-verband. Aanvullingen of verbeteringen zullen naar aanleiding hiervan worden doorgevoerd. Vervolgens gaan de voorstellen in de reguliere besluitvormingsprocedure via college, raadscommissies en gemeenteraad.

Taakverdeling

1. De gemeenteraad:
  - a. stelt het Treasury Statuut vast;
  - b. stelt de financieringsparagraaf in begroting en jaarrekening vast;
  - c. evalueert en stelt (eventueel) het treasurybeleid bij.

2. Het college van burgemeester en wethouders:
  - a. voert het treasurybeleid uit;
  - b. rapporteert aan de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid, middels de financieringsparagraaf;
  - c. stelt het Treasurystatuut op.
3. Het afdelingshoofd Advies en Ondersteuning:
  - a. zet administratieve richtlijnen op en bewaakt de kwaliteit van de treasuryprocessen;
  - b. controleert de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening van de treasuryfunctie en rapporteert hierover aan het college van burgemeester en wethouders;
  - c. voert de aan hem gemandateerde treasuryactiviteiten conform het Treasurystatuut uit.
4. De treasurer:
  - a. voert de deelfuncties t.a.v. risicobeheer, financiering, belegging en kasbeheer uit. Deze activiteiten dienen conform het vastgestelde Treasurystatuut en de financieringsparagraaf te worden uitgevoerd;
  - b. bereidt de beleidsvoorstellen op treasurygebied voor;
  - c. beheert de geldstromen en boekt saldi over tussen bankrekeningen;
  - d. onderhoudt contacten met banken en overige financiële instellingen;
  - e. bereidt de vergaderingen van het treasury comité voor;
5. De medewerker financiën:
  - a. handelt het contante en girale betalingsverkeer af en verwerkt de treasuryhandelingen in de administratie;
  - b. controleert en toetst hierbij deze handelingen

Beheer korte termijn geldstromen en lange termijn geldstromen

1. Ten behoeve van de korte termijn geldstromen (tot één jaar) wordt een actuele liquiditeitsplanning bijgehouden, waarin per maand (voor het lopende kalenderjaar) voortschrijdend inzicht wordt gegeven in toekomstige inkomsten en uitgaven. In het najaar van ieder kalenderjaar wordt het volgende kalenderjaar gedetailleerd uitgewerkt per maand.
2. Ten behoeve van de lange termijn geldstromen (vanaf één jaar) wordt de investeringsbegroting vertaald naar een liquiditeitsplanning. Deze planning bestrijkt een periode van minimaal vier jaar.
3. Ten behoeve van de dagelijkse betalingen en ontvangsten wordt gebruik gemaakt van een elektronisch bankiersysteem.

10 Informatievoorziening

De cyclus van beleid, uitvoering, bijstelling, verantwoording en toezicht houden op de treasuryfunctie sluit aan op de gemeentelijke informatiecyclus. Dit betekent dat de relevante treasuryinformatie en -activiteiten hun plaats hebben in de jaarrekening en begroting. Bij belangrijke tussentijdse ontwikkelingen op treasurygebied met (mogelijke) consequenties in de financiële- of risicosfeer wordt hierover gerapporteerd in de kwartaalrapportages.

Budgethouders van diverse gemeentelijke onderdelen dienen de treasurer onverwijld te voorzien van alle informatie die nodig is voor het uitvoeren van zijn taken, met name voor wat betreft de liquiditeitsprognoses.

De informatie in de financieringsparagraaf van begroting en jaarrekening voorziet tevens in de informatiebehoefte van de externe toezichthouder, Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord Brabant.

11 Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden in werking op 12 oktober 2016. Hiermee vervalt het vorige treasurystatuut dat is vastgesteld door de Raad op 17 mei 2011 en de nota borgstellingen die door de Raad op 14 februari 2006 is vastgesteld.

Begrippenlijst (alfabetische volgorde)

- Achtervangpositie	Achtergestelde borgstelling (zekerheidsstelling);
- Agentschap	Het uitvoeringsorgaan van het Ministerie van Financiën, dat ondermeer verantwoordelijk is voor de uitvoering van Schatkistbankieren;
- Callgeld	Opname of uitzetting van geldmiddelen voor zeer korte termijn (van 1 dag tot 1 week) ook wel daggeld genoemd;
- Cap	Zie bij rente-instrumenten;
- C.P.	Commercial Paper. Een verhandelbaar geldmarktpapier. Verder gelijk aan een kasgeldlening, zij het dat een kasgeldlening niet verhandelbaar is;
- Collar	Zie bij rente-instrumenten;
- Decharge	Ontlasting ten aanzien van het verantwoorde financieel beheer;
- Deposito	Niet-verhandelbare belegging bij een financiële instelling of bij het Agentschap, waarbij een bedrag voor een bepaalde periode tegen een vast rentepercentage wordt weggezet;
- Derivaten	Financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren. Zie ook rente-instrumenten;
- Drempelbedrag	Het bedrag aan overtollige liquide middelen dat gemiddeld over een kwartaal buiten de schatkist aangehouden mag worden. De hoogte van het drempelbedrag is gerelateerd aan de begrotingsomvang van een decentrale overheid;
- EMU-saldo	$(O-x)-(U-y) = EMU-s$. O staat voor de inkomsten (ontvangsten) in een jaar, U voor de uitgaven en x en y voor resp. de inkomsten en uitgaven ten aanzien van aandelen in bedrijven en kredietverstrekking. De opbrengst van de verkoop van aandelen telt dus niet als inkomsten, de aankoop niet als uitgaven. Verder telt lenen en het ontvangen van een aflossing niet als inkomen, en uitlenen en aflossen niet als uitgaven. Het EMU-saldo is in 1992 door de EMU ingevoerd om vergelijkingen tussen de verschillende eurolanden te kunnen maken. In het verleden hanteerde elke staat zijn eigen berekening voor het financieringssaldo. Vergelijken was hierdoor moeilijk.
- Financiële instellingen	Kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen, gevestigd in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (EER), en onder Nederlands of anderszins EER-toezicht vallen, zoals De Nederlandse Bank;
- Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor de dekking van de vermogensbehoefte;
- Financieringsplanning	Zie liquiditeitenplanning;
- Floor	Zie bij rente-instrumenten;
- Forward	Idem;
- FRA	Idem;

- Geldstromenbeheer Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer);
- Intern liquiditeitsrisico De risico's van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjaren investeringsplanning, waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen;
- IRS Zie bij rente-instrumenten;
- Kasgeldlimiet Een bedrag op basis van de Wet Fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar;
- Koersrisico Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen;
- Kredietrisico De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij;
- Liquiditeitenbeheer Het aantrekken en uitzetten van middelen voor een periode tot één jaar;
- Liquiditeitenplanning Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid;
- Medium Term Note (MTN) Verhandelbare schuldbekentenis van een middellange lening aan toonder;
- Onderhandse lening Lening waarbij een geldnemer rechtstreeks geld leent van een geldgever, waarbij de voorwaarden van de lening in onderling overleg worden vastgesteld;
- Rating Een classificatie door een rating agency, die de kans op eventuele wanbetalingen bij toekomstige rente- en aflossingsbetalingen op schuldpapier aangeeft;
- Rating agency Een creditrating wordt afgegeven door een bureau ('rating agency') dat gespecialiseerd is in het analyseren van kredietwaardigheid; De erkende agencies zijn Standard&Poors, Moody's en Fitch;
- Rekening-courant Lopende rekening bij een bank;
- Rente-instrumenten **Algemeen**
 Afgeleide financiële instrumenten om posities af te schermen of in te dekken. Het betreft verhandelbare contracten ten aanzien van bepaalde rechten of verplichtingen met als onderliggende waarde een geldlening of belegging. Niet de geldlening zelf wordt verhandeld, maar bijvoorbeeld het recht deze te kopen of te verkopen tegen vooraf bepaalde voorwaarden. Ook het recht om op een toekomstig tijdstip de rente vast te stellen op een bepaalde wijze kan in een contract worden geregeld. Hieronder worden verschillende vormen in het kort aangegeven:
Cap: beschermt de koper tegen rentes boven een afgesproken niveau.
Collar: Een combinatie van een cap en een floor.
Floor: Beschermde koper tegen een te lage rente bij beleggingen.
Forward: De toekomstige kapitaalmarktrente wordt op basis van de huidige rentemarkt reeds vastgelegd. Het voordeel van dit instrument is dat geprofiteerd kan worden van gunstige actuele rentetarieven voor herfinancieringen in de toekomst. Indien de marktrente in de toekomst stijgt, heeft de koper zich reeds vastgelegd.

FRA (Forward Rate Agreement): De toekomstige geldmarktrente wordt op basis van de huidige marktrente reeds vastgelegd. De werking van dit instrument komt in feite overeen met de Forward.

IRS (Interest Rate Swap): Dit instrument maakt het mogelijk een lange renteverplichting om te zetten naar een korte renteverplichting of andersom, terwijl de onderliggende lening overeenkomst intact blijft.

Swaption: Een optie op een IRS.

- Renterisico Het effect op de financiële resultaten van de gemeente voortvloeiende uit renteontwikkelingen;
- Renterisicobeheer Spreiding van toekomstige renterisico's op korte en lange termijn ter voorkoming van overmatige blootstelling aan renteontwikkelingen;
- Renterisiconorm De renterisiconorm bepaalt dat het bedrag waarover renterisico gelopen wordt, gedefinieerd als de som van de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen, niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal;
- Rente typische looptijd Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding;
- Saldo beheer Het beheer van de dagelijkse saldi op de rekeningen;
- Schatkistbankieren Het aanhouden van gelden bij het ministerie van Financiën;
- Rentervisie Toekomstverwachting over de renteontwikkeling;
- Solvabiliteitsratio van 0% Status die door een bancaire toezichthouder in een lidstaat van de Europese Economische Ruimte (lidstaten van de Europese Unie uitgebreid met Noorwegen, IJsland en Liechtenstein) aan het schuld papier van een instelling kan worden toegekend;
- Treasuryfunctie Alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's;
- Treasuryparagraaf Maakt onderdeel uit van de begroting en –rekening. In de begroting worden de specifieke beleidsplannen op het gebied van treasury weergegeven, in de rekening de realisatie daarvan;
- Uitzetting Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.

Bijlage 2

Berekeningsbox kasgeldlimiet (vlottende schuld).

Kasgeldlimiet vlottende schuld

<i>Toegestane kasgeldlimiet</i>	
Grondslag (begrotingstotaal per 1 januari aan lasten)	0
In procenten van de grondslag	8,5%
In bedrag	0
<i>Berekening netto vlottende schuld</i>	
Vlottende korte schuld per kwartaal	0
Vlottende middelen per kwartaal	<u>0</u>
Netto vlottende schuld	0
<i>Toets kasgeldlimiet</i>	
Toegestane kasgeldlimiet	0
Netto vlottende schuld	<u>0</u>
Ruimte (+)/overschrijding (-)	0

Bijlage 3

Berekeningsbox renterisiconorm (vaste schuld).

Renterisiconorm en renterisico op vaste schuld (voor jaren t, t+1, t+2 en t+3)

<i>Berekening renterisico op vaste schuld</i>	
1 Renteherziening op vast schuld o/g	0
2 Aflossingen	0
3 Renterisico	0
4 Renterisiconorm	0
5a Ruimte onder renterisiconorm (als 4>3)	0
5b Overschrijding renterisiconorm (als 3>4)	0
<i>Berekening renterisiconorm</i>	
4a Begrotingstotaal jaar t	0
4b In procenten van de grondslag	20%
4 renterisiconorm ($4a \cdot 4b / 100$)	0

Overzicht lange termijn ratings

Standard & Poor's	Moody's	Commentaar
AAA	Aaa	Topkwaliteit
AA+	Aa1	Zeer goede kredietwaardigheid
AA	Aa2	Zeer goede kredietwaardigheid
AA-	Aa3	Zeer goede kredietwaardigheid
A+	A1	Goede kredietwaardigheid
A	A2	Goede kredietwaardigheid
A-	A3	Goede kredietwaardigheid
BBB+	Baa1	Lagere kredietwaardigheid
BBB	Baa2	Lagere kredietwaardigheid
BBB-	Baa3	Lagere kredietwaardigheid
BB+	Ba1	Speculatief
BB	Ba2	Speculatief
BB-	Ba3	Speculatief
B+	B1	Zeer speculatief
B	B2	Zeer speculatief
B-	B3	Zeer speculatief
CCC+	Caa	Kans op default
CCC	-	Kans op default
CCC-	-	Kans op default
CC	Ca	Hoge kans op default
C	C	Zeer hoge kans op default
D	-	Default

Voor uitzettingen hanteren we het gele en groene gedeelte van bovenstaande tabel. Overigens geldt voor alle uitzettingen dat de financiële instellingen gevestigd moeten zijn in een land met minimaal Aa3 of AA- rating.

Er wordt in de regel geen onderscheid gemaakt naar ratings voor korte en lange termijn. De hierboven genoemde ratings zijn voor de lange termijn en geven in normale tijden een stabiel beeld dan ratings voor de korte termijn. Daarom dient, ook bij een uitzetting van middelen tot 3 maanden, deze rating te worden gehanteerd.